

עת"א 4479/04/14 - העותר, יוסי מוסלי נגד המשיבים, משטרת ישראל/שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 4479-04-14 מוסלי נ' משטרת ישראל/שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר ואח'

בפני	כב' השופטת מיכל ברנט
העותר	יוסי מוסלי
נגד	
המשיבים	1. משטרת ישראל/שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר 2. מדינת ישראל

נוכחים: ב"כ העותר עו"ד זאב אלוני

ב"כ המשיבה עו"ד אביטל פינק

החלטה

כללי

1. העותר מרצה 11 שנות מאסר שמניין מיום 28.6.06 בגין עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, החזקת נשק, עבירות מרמה ועבירות כלפי המשפט, מסווג בקטגוריה א' ושוהה באגף הפרדה ארצית.
2. העותר הגיש היום, בשעה 12:35, עתירה דחופה, במסגרתה הלין כנגד החלטת המשיבה שלא להוציאו לחופשה חריגה או אף בליווי להלוויית אמו המתקיימת היום בשעה 16:00. במהלך הדיון שהתקיים בפני התברר כי ההלוויה תתקיים בשעה 20:30.
3. יצוין, כי ביום 6.3.14 הגיש העותר עתירה בהולה להוצאתו בליווי לבקר את אמו בבית החולים "איכילוב", לאחר שזו אושפזה במצב אנוש, וכבוד הנשיא, השופט טל הורה לשב"ס להוציאו בליווי על מנת לבקרה בו ביום.
4. בדיון בפני טען ב"כ העותר כי העותר ביקר את אמו בליווי, בין השאר בליווי קצין ביטחון, והביקור עבר על מי מנוחות. על כן, מבקש עתה לאפשר ללוות את אמו למנוחת עולמים.

5. המשיבה בכתב תשובתה הפנתה לפקנ"צ 04.40.01 שעניינה הוצאת אסיר באבטחה, הקובעת כי הוצאת אסירים באבטחה אל מחוץ לבית הסוהר תיעשה במקרים חריגים ומטעמים אנושיים, בכפוף לאילוצי המערכת ולשיקולי הביטחון. במקרה דנן נטען כי הוצאת העותר בליווי לבית העלמין במועד ההלוויה, בשעות החשכה, אינה אפשרית, ראשית כיוון שעל פי נהלי שב"ס לא מוציאים אסירים בליווי בשעות החשכה, ושנית כיוון שמדובר באירוע רב משתתפים, אשר יש בו להעמיד את צוות הליווי בסכנה ממשית. כל זאת בניגוד ליציאתו של העותר לבית החולים.

בנוסף נטען לקיומו של מידע חסוי רב בעניינו של העותר, שעיקרו פעילות פלילית של ארגון פשיעה, מעורבות בסכסוכים וכוונות פגיעה.

יחד עם זאת, מאשרים גורמי המודיעין הוצאת העותר בליווי לקבר אמו במועד שאינו ידוע מראש, ובכפוף להוראות בטחון קפדניות.

כתימוכין לעמדתה הגישה לעיוני ב"כ המשיבה אסופת מידע מודיעיני בעניינו של העותר.

דין והכרעה

6. נוהל הוצאת אסיר באבטחה מבית הסוהר מס' 01-6003, שעוגן בפקודת נציבות שב"ס 04.40.01 קובע בסעיף 4 כי רשאי הגורם המוסמך לאשר הוצאת אסיר באבטחה לשם "השתתפות בהלוויה, במקרה של פטירת קרוב משפחה מדרגה ראשונה".

7. עמידה בתנאי הנוהל עדיין אינה מבטיחה בכל מקרה כי תותר יציאה האסיר באבטחה. תנאי נוהל הליווי הם בבחינת תנאי סף הקודמים לבחינת הנסיבות הקונקרטיות הנדרשות לצורך כל יציאה באבטחה. בחינה זו כורכת עמה שיקולים שונים ומגוונים של בעל הסמכות, כעולה מסעיף 7 לפקודה:

"7.א. הוצאת אסיר באבטחה מחוץ לבית הסוהר תיעשה רק לאחר שנבדקו ההיבטים והסיכונים הביטחוניים הכרוכים בכך.

ב. במסגרת שיקול הדעת אם לאשר היציאה באבטחה, יש לתת הדעת לכל הנושאים הבאים:

(1) אופן תפקודו של האסיר (תפקוד לקוי או חיובי).

(2) מידת הסיכון הביטחוני שבהוצאת האסיר מחוץ לבית הסוהר באבטחה.

(3) האפשרויות לביצוע הליווי והאבטחה בנתונים הקיימים (כגון: זמינות סוהרים לביצוע הליווי, מצב חירום וכו')..."

8. בית המשפט העליון ברע"ב 844/07 רביזדה נגד מדינת ישראל פסק (כב' השופטת פרוקצ'יה):

"הציפייה של כל אדם לקחת חלק באירועים בעלי משמעות מיוחדת בחייהם ובמותם של קרובי משפחתו היא טבעית, ומובנת מאליה. ההשתתפות באירועי שמחה כבאירועי אבל של בני משפחה קרובים היא חלק ממימוש הציפייה של האדם לחיי משפחה, בין בהיקפה הגרעיני, ובין בהיקפה הרחב. ציפייה זו נקשרת גם לאמונה ולמנהגי הדת. ציפייה טבעית זו של האדם אינה נעלמת עם הפיכתו לאסיר, שקירות הכלא מפרידים בינו לבין החברה. עם זאת, המגבלות על החירות האישית הנלוות למאסר משפיעות באופן בלתי נמנע על מידת היכולת של האסיר להגשים את ציפיותו הטבעית להיות חלק מאירועים משמעותיים וחשובים בחיי משפחתו הקרובה. בגדר מגבלות אלה עשויים לבוא, בין היתר, שיקולים של בטחון הציבור, בטחון האסיר עצמו, וכן היבטים מערכתיים שונים הקשורים בהיקף המשאבים וביכולת ההיערכות של רשויות שב"ס, על מערכות האבטחה הנתונות להם. ציפיותו של האסיר כפופה, אפוא, בין היתר למגוון שיקולים מערכתיים האוצלים על היקף היכולת להתיר את יציאתו בליווי למטרות משפחתיות ואישיות שונות.

על רקע הדברים האמורים, נתון לגורם המסמך בשב"ס שיקול דעת רחב לקבוע באלו נסיבות ניתן להתיר יציאת אסיר בליווי אבטחה לאירוע משפחתי בעל אופי כזה או אחר. שיקול דעת זה מופעל הן בהתחשב באמות המידה הכלליות המוגדרות בנוהל, והן על פי הנסיבות הפרטניות הנוגעות לאסיר האינדיבידואלי שעניינו עומד להכרעה...

...כשם שיציאתו של אסיר לחופשה אינה נתונה לו כזכות אלא כפריבילגיה, כך גם היציאה באבטחה כפופה למגוון שיקולים, אינדיבידואליים לאסיר וכלליים למערכת ולאינטרס הציבורי הכולל. ההנחה היא, עם זאת, כי הרשות המוסמכת נותנת משקל מיוחד לציפייה הטבעית של האסיר להשתתף באירועי אבל של אדם קרוב, וכי במגוון השיקולים הנשקלים על ידה, ניתן לכך ערך יחסי הולם. עם זאת, רשויות שב"ס מצוות לשקול בד בבד גם שיקולים אינדיבידואליים אחרים הקשורים לאסיר, וכן לקחת בחשבון שיקולים כלל-מערכתיים, וכל אלה באיזון ובשקלול ראוי."

9. במקרה דנן עומדת המשיבה על כך שאין ביכולתה להעניק אבטחה ראויה לאסיר, לצוות הסוהרים המלווים ולציבור שיגיע לבית העלמין. זאת, לאור המידע המודיעיני בעניינו והסכסוכים הקשורים לעותר, ולנוכח האפשרות של כל מאן דבעי להגיע למקום מבלי יכולת גורמי הליווי של שב"ס לשלוט בדבר. מגבלות אלה ניתנות למניעה בחלופה שהוצעה לעותר, עת היציאה למקום תהא במועד שיועד לאסיר ברגע האחרון.

10. לאחר ששקלתי את נימוקי הצדדים ועיינתי במידע המודיעיני החמור שהוגש לעיוני (אפנה למשל לידיעות 1613371, 1619862, 1619503, 1565410, 1561287, 1561285) סבורני כי החלטת הרשות במקרה דנן אינה לוקה בחוסר סבירות ולא נפל בה פגם המצדיק התערבותי. מושכלות יסוד הם, כי האחריות לניהול מערכת בתי הסוהר מוטלת על שכמ שירות בתי הסוהר, והיקף ההתערבות השיפוטית בהחלטת רשויות הכלא מצומצם הוא עד מאוד (רע"ב 6545/97 מדינת ישראל נ' מחאג'נה, תק-על 97(3) 58; רע"ב 6901/98 זיאדה נ' שירות בתי הסוהר, תק-על 99(1) 1347; רע"ב 3265/01 פרושינסקי נ' שירות בתי הסוהר, תק-על 2001(3) 1556).

עצם ההחלטה לאשר יציאתו של אסיר לחופשה, נתונה לשיקול דעתם של הגורמים המוסמכים בשב"ס, ותפקידו של בית

המשפט מתמצה בבחינת חוקיותה של ההחלטה המנהלית וסבירותה. לפיכך, על בית המשפט לבחון "האם שקלו הגורמים המוסמכים את מלוא השיקולים הצריכים לעניין והאם איזנו ביניהם כראוי - ואין הוא רשאי להחליף את שיקול הדעת המקצועי בשיקול דעתו הוא (ראו לעניין זה רע"ב 5947/08 מדינת ישראל נ' בסה; רע"ב 10462/03 מדינת ישראל נ' אביטל).

תמימת דעים אני עם גורמי הרשות, לפיהם המידע המודיעיני בעניינו של העותר והסכסוכים הנלמדים ממנו מלמדים על המסוכנות הנשקפת לצוות הליווי, לעותר ולבאי בית העלמין במידה ויצא העותר ללוויה.

11. אמנם העותר יצא בליווי לבקר את אמו בבית החולים, אלא שביקור זה נערך במועד שלא היה ידוע מראש לגורמים שונים מלבד העותר. שונה הדבר עת עסקינן בלוויה, אליה מגיעים אנשים רבים.

אשר לטענת ב"כ העותר, כי ליווי העותר לבית החולים בוצע אף הוא בשעות הלילה, ישנה התייחסות ממצה לכך בחוות דעת המודיעין מיום 17.3.14.

12. לנוכח כל האמור לעיל, העתירה נדחית.

ניתנה היום, ב' ניסן תשע"ד, 02 אפריל 2014, במעמד הצדדים.